

FUNDAȚIA AGENȚIA DE
DEZVOLTARE COMUNITARĂ
“ÎMPREUNĂ”
RAPORT ANUAL 2016

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	2
I. Profesori toleranți în școli inclusive	3
Tineri încrezători și activi	6
Autorități și cetățeni responsabili	15
Acces la cunoaștere	22
Ce am făcut pentru îndeplinirea misiunii Fundației Agenția Împreună?	29
Ce a făcut Agenția Împreună pentru România?	33
Premiul Organizația Non-Guvernamentală a anului 2016 - European Roma Spirit Award	34
Date financiare 2016	36
Cuvânt de încheiere	39

Cuvânt înainte

Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară Împreună este o organizație care lucrează pentru dezvoltarea romilor și, explicit și implicit, lucrează pentru dezvoltarea României.

Cu fiecare proiect pe care îl implementăm încercăm, și de foarte multe ori reușim, să aducem un plus de cunoaștere, de inclusivitate, de toleranță și de informație unei societăți aflate, ea înseși, în plină dezvoltare. Dezvoltarea celor ce sunt considerați marginali, accesul lor la drepturi și la mecanisme de reprezentare, dezvoltarea unor elemente care să contribuie la explicarea și estomparea unor prejudecăți și stereotipuri existente în societate, dezvoltarea unor programe de dezvoltare locală în comunități vulnerabile, încurajarea dialogului interetnic etc, contribuie în egală măsură la dezvoltarea unei României în care fiecare cetățean se simte respectat și valorizat.

Fundația Agenția Împreună a contribuit la crearea unei României mai tolerante, inclusive, luptătoare, determinate, implicate, responsabile și informate.

Sper că parcurgerea acestui raport anual să vă determine să fiți, sau să deveniți prietenii și susținătorii noștri.

Gelu Duminică

Director Executiv

I. Profesori toleranți în școli inclusive

1.1 Cursuri interculturalitate

„Ce vrei să te faci când vei fi mare?” este întrebarea de la care pleacă proiectul omonim inițiat de noi în 2011 alături de Reprezentanța UNICEF în România în cadrul Campaniei pentru participare școlară „Hai la școală!”. Proiectul comun Agenția ”Împreună” – UNICEF se adresa în special copiilor din mediul rural și din comunități dezavantajate având ca obiectiv să le întărească încrederea în sine și în reușita lor dincolo de barierele sociale și educaționale. Astfel, prin intermediul a două filme și a unei cărți, aproximativ 15.000 de copii și adolescenți au fost inspirați de poveștile de viață ale unor adulți și tineri romi care au reușit să depășească situații dificile și să-și urmeze visurile. Cele două filme documentare pot fi vizionate pe pagina dedicată: <http://cevreisafacandestimare.agentiaimpreuna.ro/si-altii-ca-tine/>.

Ca parte a programului de intervenție „Ce vrei să te faci când vei fi mare?”, ce testează modelul de servicii sociale integrate la nivel de comunitate, cursurile de interculturalitate au vizat pregătirea cadrelor didactice pentru a disemina kit-ul pedagogic (<http://www.unicef.ro/wp-content/uploads/Kit-pedagogic-pentru-promovarea-diversitatii-2014.pdf>) la nivelul școlilor din care fac parte, împreună cu materialele didactice propuse pentru creșterea stimei de sine și a aspirațiilor educaționale ale elevilor din școlile cuprinse în program și ale părinților acestora și pentru promovarea diversității în rândul lor.

Cadrele didactice incluse în program au fost selectate în cadrul unui proces de selecție, iar ulterior au participat la un curs de instruire. Astfel, au fost selectați 90 de profesori diriginți din cele 45 de școli din județul Bacău în

vederea susținerii lecțiilor demonstrative cu elevii de clasele V-VIII precum și cu părinții elevilor înscriși în program.

Perioada de formare s-a derulat în patru sesiuni distincte a câte două zile, astfel încât discuțiile să se poată desfășura într-un cadru mai restrâns, oferind posibilitatea unor interacțiuni active între lectori și participanți.

În cadrul programului s-a urmărit pregătirea participanților în vederea susținerii lecțiilor demonstrative din kit-ul pedagogic cu elevii și părinții din școală și capacitatea acestora de a utiliza kit-ul în cadrul orelor de consiliere și orientare profesională. Cursul s-a derulat atât pe bază de prezentări, cât și prin activități practice sub forma unor ateliere de lucru, fiind tratate teme precum „istoria și identitatea romă”, „educație interculturală și promovarea diversității”, „stigmă vs. stimă de sine”, „metode de comunicare eficientă”, dar și aplicarea kit-ului pedagogic la clasă.

1.2 Cursuri pentru profesorii de Istorie

În perioada martie 2016 – mai 2017, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară Împreună implementează proiectul pilot “Școala mea tolerantă” finanțat de Fundația “Remembrance, Responsibility and Future”.

”Școala mea tolerantă” reprezintă o inițiativă prin care ne propunem să explicăm stereotipurile sociale despre romi, prin promovarea istoriei și punând sub semnul întrebării ipotezele actuale referitoare la această minoritate etnică.

La începutul lunii octombrie 2016, a fost semnat un protocol de colaborare între Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”, Centrul Național de Cultură a Romilor – Romano Kher (CNCR) și Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”. Scopul acestui protocol este acela de a dezvolta, în comun, un set de materiale educaționale, sub forma unui kit pedagogic, care să sprijine formarea cadrelor didactice și informarea elevilor, părinților și publicului larg, asupra realităților din perioada robiei romilor din Țările Române precum și a Holocaustului.

În cadrul programului au fost organizate 5 sesiuni de formare în domeniile Robia Romilor în Țările Române și Holocaust, la care au participat 103 profesori de istorie de la nivel național.

„Am fost impresionat de deportările din Transnistria și de documentarele vizionate la curs. Cunosc problemele cu care se confruntă romii, sunt de 9 ani profesor într-o școală în care 90% din elevi sunt de etnie romă. Demersul realizat de dumneavoastră este foarte util deoarece face cunoscută minoritatea roma (cultura și civilizație) și problemele cu care se confrunta în viața de zi cu zi.” - Julan Cosmin, profesor în Arad.

„A fost unul dintre cele mai bune programe de formare la care am participat (și am fost la zeci). Conferențiarilor foarte buni, discurs punctual, argumentat, logic și percutant. Materialele vizualizate au fost expresive și relevante pentru formarea fondului emoțional și atitudinal necesar pentru gradul de sensibilizare presupus de tematică. Vă mulțumesc pentru noile orizonturi de abordare a relației interculturale, pentru imaginea degrevată de temeri ancestrale și iraționale.” - Cătălin Lazăr, profesor în Sibiu.

În perioada martie-mai 2017 vor fi realizate activități de diseminare care vor fi desfășurate de către profesorii de istorie care au participat la curs:

1. Activitate de diseminare a informațiilor despre *Robia Romilor în Țările Române și Holocaust în cadrul zilei metodice* la care vor participa cel puțin 10 profesori de istorie de la nivel județean
2. Lecție de istorie la clasă privind *Robia Romilor în Țările Române și/ sau Holocaust*

Tineri încrezători și activi

1.1 Ce vrei să te faci când vei fi mare?

În cadrul parteneriatului încheiat în perioada martie 2016 - iunie 2017 în cadrul proiectului „Incluziunea Socială prin oferirea de servicii sociale integrate la nivel comunitar – Județul Bacău” implementat de către Reprezentanța UNICEF România în județul Bacău, Fundația noastră desfășoară Componenta de promovare a Modelelor de Succes.

Scopul proiectului este acela de a utiliza kitul pedagogic împreună cu celelalte materiale didactice (filmele motivaționale ”Ce vrei să te faci când vei fi mare?”, ”Povestea lui Ilie,” cartea ”Despre noi: 20 de răspunsuri la întrebarea Ce vrei să te faci când vei fi mare,” platforma online ”Ce vrei să te faci când vei fi mare?”) în vederea creșterii stimei de sine și a aspirațiilor educaționale a elevilor și părinților din școlile cuprinse în program.

Obiective specifice:

- Formarea a 90 de cadre didactice din județul Bacău în domeniul interculturalității;
- Realizarea de lecții demonstrative cu elevii și părinții folosind kitul pedagogic;
- Dezvoltarea unei metodologii privind identificarea și selectarea modelelor de succes de la nivel local;
- Selectarea a 45 de modele de succes de la nivelul județului Bacău;
- Evaluarea costurilor necesare pentru extinderea componentei Modele de succes.

În anul 2016 am reușit să organizăm 4 sesiuni de formare cu cei 90 de profesori selectați, realizarea lecțiilor demonstrative, urmând ca în anul 2017 să identificăm împreună cu profesorii participanți cele 45 de modele de succes locale, dar și continuarea lecțiilor demonstrative.

1.2 Școala Interculturală – “Cum să construim o societate inclusivă?”

În cadrul proiectului „În căutarea demnității. Combaterea rasismului prin cercetare, educație și dezvoltare comunitară” a fost organizată Școala Interculturală de Vară pentru 30 de tineri romi și neromi (elevi clasa a 12-a și studenți) cu tema “Cum să construim o societate inclusivă?”, în perioada 6-10 octombrie 2016.

Școala de Vară a reprezentat o primă acțiune pentru dezvoltarea unui grup intercultural anti-discriminare al cărui rol a fost și este acela de a lupta prin activități specifice pentru combaterea discriminării în general și a anti-Gypsyismului în mod specific (o formă specifică de rasism împotriva comunităților de romi care are în centrul său presupunerea că romii sunt un grup inferior și deviant).

În cadrul Școlii de Vară, au fost atinse subiecte precum: „Ce înseamnă discriminare, rasism și anti-Gypsyism și care este diferența dintre acestea?”, „Cum putem preveni acțiunile rasiste și discriminatorii?”, „Cum demontăm stereotipurile?”, „Cum luptăm împotriva anti-Gypsyismului?”.

Pentru o comunicare mai facilă, după finalizarea Școlii Interculturale a fost realizat un grup de Facebook pe care sunt incluși toți participanții. Aceștia postează constant informații și gânduri. Unii dintre participanți s-au împrietenit și continuă colaborarea, cel mai relevant exemplu este cel al Mariei Crăciun (București) și al lui Vasile Valentina (Pietroșani, Teleorman), cele 2 au realizat împreună activități în comunitatea din Pietroșani. De asemenea, 2 dintre tinere (Alexandra Dobrin și Ana Micu) s-au înscris împreună și au participat la InterKultural (inițiativă nouă, care dorește să aducă tinerii aparținând minorității germane, rome și majorității române împreună pentru dialog și dezbateră cu privire la interesele lor atât proprii, cât și comune), evenimentul s-a desfășurat la Timișoara. Unii dintre tineri au participat și la alte activități care vizează interculturalitatea: Filarmonica Romilor; Cursul “În căutarea demnității” cu Gelu Duminică și tariful Marian Mexicanu.

De asemenea, au fost semnate 2 parteneriate în vederea realizării de activități de combatere a discriminării în școli:

- Protocol nr. 23/ 11.11.2016 între Fundația Agenția Împreună și Colegiul Național “Victor Babeș”, București cu scopul de a desfășura o serie de workshopuri cu elevii claselor a XI-a și a XII-a, respectiv discuții active pe tema discriminării, stereotipurilor și istoriei comunității rome. În data de 11 noiembrie 2016, Paula Bujor a realizat un workshop la acest liceu la care au participat 30 de elevi de clasele a XI-a și a XII-a.

- Protocol între Fundația Agenția Împreună, Primăria Comunei Pietroșani, Școala Gimnazială Pietroșani și Postul Local de Poliție Pietroșani cu scopul de a combate violența, absentismul în Școala Gimnazială Pietroșani și discriminarea în cadrul acțiunii #OaMeni

– Om între Oameni prin intermediul unei campanii de promovare a toleranței și diversității în luna noiembrie și desfășurarea unei serbări în luna decembrie având la baza același concept.

Testimoniale

Andra Gherghinoiu: "Școala Interculturală a fost și este un loc special, loc în care am cunoscut persoane minunate, deschise spre a schimba ceva și de a se implica în societate văzând lumea cu alți ochi, dintr-o perspectivă mult mai largă și cu intenții bune. Am aprofundat lucruri pe care le știam despre discriminare și nu numai, totodată am învățat mult mai multe lucruri despre cum este să fii om într-un cuvânt, am cunoscut oameni cu adevărat buni și cu o cultură impresionantă. Am ajuns acasă mult mai optimistă știind că sunt oameni care se vor implica în a schimba ceva în societatea actuală și cu mai multe informații despre cum ar trebui să procedez atunci când eu sau alte persoane vom fi implicate într-o situație discriminatorie."

Raluca Marin: „Pentru mine, acest mic proiect a însemnat un foarte mare pas în viitor. M-a motivat și m-a ambiționat să vreau mai mult, să încerc să schimb concepțiile despre minorități și să previn orice tip de stereotip. Datorită vouă, am cunoscut oameni dornici să schimbe

nedreptățile din jur. Am învățat multe lucruri noi pe care cu siguranță le voi aplica și eu mai departe pentru a le arăta celor din jurul meu că suntem oameni cu toții și că avem drepturi egale”.

Programe de mentorat

1.1 zefiR – Program de mentorat pentru tineri și femei

Programul de mentorat pentru tineri și femei din cadrul proiectului „zefiR. Împreună pentru puterea de acțiune” s-a desfășurat în 3 localități, Piatra-Olt, Slatina și Filiași și a cuprins peste 100 de persoane. Obiectivele programului de mentorat au constat în dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de mobilizare în folosul comunității, dezvoltarea capacității de gestionare a problemelor specifice, precum și crearea cadrului de cooperare între tineri/ femei.

Acțiunile au inclus sesiuni săptămânale de mentorat pe diverse teme de interes, formări în domenii care să sprijine obiectivele programului (dezvoltare comunitară, fundraising, realizarea de proiecte sau inițiative comunitare, etc.), dezbateri publice, activități specifice tinerilor/ femeilor, schimburi de experiență, participare la întâlniri publice sau alte tipuri de activități care să contribuie la motivația și coeziunea grupului (spectacole, activități recreative, artistice).

1.2 Terni Godi - Despre puterea de a visa: Bilanț de voluntar

Proiectul Terni Godi s-a apropiat cu pași repezi de final în 2016, iar concluziile nu pot reveni decât celor 10 voluntari implicați în această poveste.

1) “Consider că la final de proiect, copiii din grupa mea de mentorat au înțeles că educația este elementul esențial pentru a putea ajunge cineva în viață. Mai mult decât atât, pot afirma faptul că m-am regăsit în acești copii, aducându-mi aminte că și eu am fost în același stadiu ca și ei când eram de vârsta lor. Sunt de părere că acest proiect a fost util atât pentru elevii din Școala Gimnazială Iordăcheanu, cât și pentru mine, reușind să ne arate încă o dată că educația este singura modalitate prin care ne putem îndeplini visele.” Mihai Dumitru

2) „Din punctul meu de vedere activitatea din programul de mentorat Terni Godi: Despre puterea de a visa a însemnat foarte mult, deoarece am avut ocazia să cunosc atât de multe persoane capabile să îndepărteze stereotipurile despre romi. Dar mai ales pentru că am lucrat cu niște copii minunați care m-au făcut mândră pentru faptul că au început să accepte și să respecte faptul că suntem de etnie romă.” Paula Bujor

3) „Terni Godi: Despre puterea de a visa” este proiectul care m-a ajutat să mă descopăr, dar cel mai important, m-a făcut să înțeleg ce vreau să fac în viață: o carieră în învățământ. Am întâlnit oameni noi, cu care aparent nu aveam nimic în comun, dar aveam același scop și astfel am devenit prieteni.” Gabriela Călin

4) „ Pentru mine, proiectul „Terni Godi: Despre puterea de a visa” a fost o repetiție pentru viitor. Îmi doresc foarte mult să lucrez într-un domeniu în care să fiu înconjurată de copii, sunt înscrisă la modulul psihologic din aceeași dorință. Încă de la început am simțit că acest proiect mă va împlini sufletește. În comunitatea Ion Luca Caragiale am întâlnit copii din clase diferite, cu vise diferite, cu familii diferite și personalități la fel de diferite. Îmi amintesc cu drag ziua în care am mers la ei pentru prima dată. Au urmat întâlniri în care am învățat împreună despre tradițiile rome, istoria etniei rome, dar și despre oameni care au trecut cu bine peste prejudecăți și probleme și toate acestea, cauzate doar de faptul că aparțin unei minorități.” Ana-Maria Micu

5) „Pentru mine, Terni Godi a însemnat o experiență de viață deosebită. A fost prima dată când am avut ocazia să lucrez singur într-un proiect. La început, mi-a fost teamă că nu o să mă descurc cu elevii, fiind pentru prima dată pus în această postură, dar...m-am înșelat. Elevii au fost dornici să participe la activitățile din proiect și să-mi împărtășească gândurile și dorințele lor fără rețineri. Atât elevii, cât și eu, am înțeles că trebuie să muncim mai mult pentru a transforma visele în realitate și că nu trebuie să renunțăm la primul obstacol apărut. După terminarea activităților, am menținut legătura cu elevii la proiect. Ne-am întâlnit în comunitate și am discutat ca niște “vechi prieteni”. Terni Godi a fost pentru mine o oportunitate de a cunoaște oameni noi cu care m-am împrietenit și de la care am învățat multe lucruri utile în viață. Această experiență mi-a oferit cea mai puternică motivație pentru a-mi continua studiile după liceu și aș dori să o repet dacă voi mai avea ocazia.” Alex Barbu

6) „Terni Godi nu a fost doar un simplu proiect în care s-a vorbit despre vise, pentru mine și copiii cu care am lucrat, acesta a fost un mod de a ne împărtăși dorințele, greutățile pe care le întâmpinăm pe parcursul anilor pentru îndeplinirea viselor din copilărie. Am învățat unii de la ceilalți cum ar trebui să procedăm în anumite situații și să ne prețuim etnia din care facem parte. A reprezentat o bună modalitate de a înțelege cât de util este să te accepți tu pe tine așa cum ești, să demonstrezi că în ciuda tuturor prejudecăților, stereotipurilor și problemelor care vin din afară tu poți să îți duci la bun sfârșit visul, dezvoltându-te din toate punctele de vedere.” Andra Gherghinoiu

7) „Tinerii de azi sunt viitorul de mâine și în ei trebuie să investim toate resursele de care dispunem, fie ele materiale, financiare sau morale.

Acest proiect din punctul meu de vedere pe asta s-a bazat: pe modelarea minților tinere (terni godi), întărirea dorinței de a-și continua studiile și de a-i încuraja să descopere mult mai multe, să-și descopere super-puterile și de a le folosi în scopuri gata să dezvolte comunitatea. Terni Godi, timp de un an, le-a dat copiilor puterea de a visa, puterea de a vedea dincolo de ceea ce percepeau cu ochiul liber, iar acesta este un lucru bun cu siguranță, fiindcă ce ar fi lumea fără oameni visători? Cred că niciunul dintre noi nu vrea să trăiască într-o lume fadă, întunecată unde oamenii sunt trași înapoi de la țelurile lor, în loc să fie împinși mai aproape de ele.” Andreea Chiriac

8) „De-a lungul proiectului, prin temele abordate, am observat care sunt interesele elevilor și ce-i captivează pe ei cel mai mult. Într-una dintre întâlnirile avute am mers la un liceu din oraș pentru ca aceștia să vadă cum este cu adevărat la liceu. Au rămas plăcut surprinși să vadă câte oportunități poate oferi un liceu. Acest lucru a fost pentru ei o încurajare, mulți dintre ei dorindu-și să se înscrie pe viitor la liceu. Cred că aceste tipuri de activități au fost esențiale pentru ei deoarece au făcut ceva nou, ceva care i-a impresionat, ceva ce nu fac în fiecare zi în timpul orelor de curs.

Pot spune că în urma acestor ore de mentorat, nu doar elevii au fost avantajați învățând lucruri noi și folositoare dezvoltării propriei personalități, ci și eu, deoarece am învățat multe lucruri și mi-am descoperit calități noi. Am învățat să cred mai mult în mine, să fiu mai curajos și mai sigur pe mine atunci când vine vorba de organizare, responsabilitate sau punctualitate. Prin „Terni Godi”, am văzut cu proprii ochi cu ce se confruntă copiii în ziua de azi, care sunt problemele lor și de ce au ei cel mai mult nevoie. Am învățat cât de important este să

investești în acești copii, în generația ce urmează, cât de important este să le insuflăm valorile corecte după care să-și croiască drumul în viață. – Daniel Moldoveanu

9) „După terminarea acestui proiect, copiii vin în continuare la mine și discutăm despre problemele pe care aceștia le au și despre lucrurile bune pe care le fac, despre situația școlară și mă bucură foarte mult faptul că mulți dintre ei au trecut cu bine anul școlar. Terni Godi este o experiență din care toți am avut de învățat, nu doar copiii au învățat lucruri care o să îi ajute pe viitor și o să îi motiveze să nu renunțe la visul lor, dar și eu am învățat multe lucruri care îmi dau o mai mare încredere în mine că pot să fac mai mult, să visez mai mult și să nu renunț niciodată la ce îmi doresc cu adevărat”. Florin Tănase

10) „În acest proiect consider că am câștigat împreună, atât elevii, prin toate întâlnirile, acțiunile noastre, jocurile și filmulețele pe care le-am văzut împreună, cât și eu dezvoltându-mi abilitățile și înțelegând nevoile lor și învățând să-i ascult mai bine pe cei din jurul meu. Sper ca peste ani, elevii de la Școala numărul 2 din Jilava, să devină ceea ce își doresc și să îi pot saluta: “Bună ziua, domnule/ doamnă medic”, “Bună ziua, domnule/ doamnă avocat”, “Să trăiți domnule/ doamnă polițist ș.a.m.d. - Beniamin Eftimie

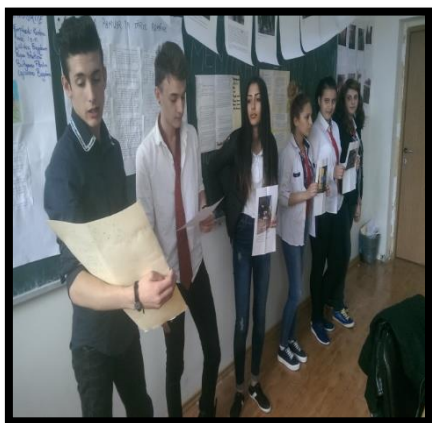
1.3 Big Brother - program de mentorat pentru tineri romi

Început în anul 2014, proiectul ”Big Brother: Program de mentorat pentru tineri romi” a continuat să fie implementat și în primele patru luni ale anului 2016. În aceste patru luni de zile, accentul a fost pus pe realizarea unor întâlniri comune ale tuturor grupelor de mentorat, în vederea coagulării unei comunități a tinerilor romi participanți în cadrul proiectului și nu numai.

Astfel, a fost organizată o primă întâlnire, pe tema siguranței în caz de incendii și alte dezastre naturale. Pe lângă obiectivul de a ajuta la coagularea comunității, importanța unui astfel de eveniment a fost dată și de evenimentele din clubul Colectiv. În cadrul acestei întâlniri, cu sprijinul Inspectoratului pentru Situații de Urgență Prahova, tinerii au avut posibilitatea de a relaționa cu un ofițer ISU și să afle cum trebuie să reacționeze și cum să se comporte în situații care pot pune viața unei persoane în pericol. Pe lângă partea educativă a întâlnirii, tinerii au avut și posibilitatea de a relaționa într-un cadru informal în pauze și seara, odată cu finalizarea programului.

În continuare, tinerii au fost rugați ca ei să devină organizatori ai următoarelor întâlniri comune. Astfel, tinerii au planificat următoarele întâlniri care s-au concretizat în vizite la muzee (Palatul Primăverii, Muzeul Țăranului Român, Muzeul Național de Istorie a Naturii Grigore Antipa) sau întâlniri cu persoane de etnie romă care au reușit să ajungă ceea ce și-au dorit prin intermediul educației (Mădălin Mandin – actor, Carmen State – producător TV, Marian Ursan – director de organizație, ș.a.) sau activități în școli.

Autorități și cetățeni responsabili

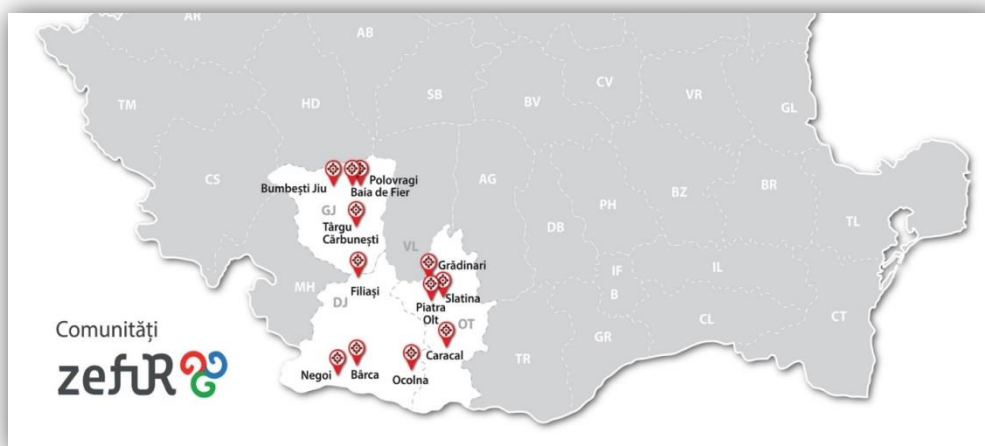
1.1 Proiecte comunitare – zefiR. Împreună pentru puterea de acțiune

Proiectul “zefiR. Împreună pentru puterea de acțiune” a început în mai 2013 și se va finaliza în August 2017. zefiR este implementat de un consorțiu format din 7 parteneri; consorțiul este coordonat de Terre des Hommes și este format din Amare Rromentza, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună”, Fundația PACT, Fundația Pestalozzi, Habitat for Humanity România și SASTIPEN.

În anul 2016, Fundația Agenția Împreună a sprijinit realizarea unor inițiative locale în parteneriat cu autoritățile publice locale. În acest sens, am încurajat Grupurile de inițiativă constituite în cadrul proiectului zefiR să aleagă una sau mai multe priorități din Planurile de Acțiune la care nu au fost găsite încă soluții de rezolvare, să atragă implicarea autorității publice locale și/sau a altor actori relevanți din plan local/ regional ca parteneri, pentru a beneficia de suportul financiar menit să sprijine implementarea unor inițiative locale.

Direcțiile de acțiune ale Programului de finanțare “ÎMPREUNĂ pentru COMUNITATE” au fost:

- Stimularea spiritului de inițiativă, a atitudinii proactive și a implicării civice și mobilizarea comunităților locale implicate în proiectul zefiR;
- Încurajarea demersurilor de lobby și advocacy ale Grupurilor de inițiativă / organizațiilor comunitare locale, pentru atragerea autorităților locale ca susținători activi ai inițiativelor comunității.

Grupul de Inițiativă Locală Caracal

Inițiativa comunitară „TOȚI NE IMPLICĂM”

Scop: Reabilitarea a 5 săli de clasă din cadrul Liceului Tehnologic „Constantin Filipescu” Caracal prin implicarea membrilor comunității și participarea acestora în cadrul atelierelor de lucru

Parteneri: Grupul de Inițiativă Locală Caracal, Liceul Tehnologic „Constantin Filipescu” Caracal, Primăria Municipiului Caracal și Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”.

Contribuție locală: 4000 RON

Perioadă de desfășurare: iunie – august 2016

Grupul de Inițiativă Locală Baia de Fier

Inițiativa locală “UN MEDIU MAI CURAT PENTRU O VIAȚĂ SĂNĂTOASĂ”

Scop: Curățarea de deșeuri a zonei verzi din Cămunul Rudărie prin activitatea de ecologizare și achiziționarea de Europubele pentru a menține o zonă mai curată prin conștientizarea membrilor comunității cu privire la necesitatea implicării în protejarea mediului.

Parteneri: Grupul de Inițiativă Locală Baia de Fier, Administrația Publică Locală Baia de fier și Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”

Contribuție locală: 4000 RON

Perioada de desfășurare: Iunie – August 2016

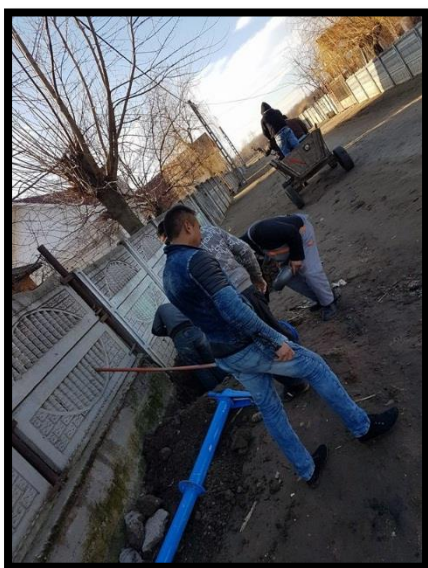
Grupul de Inițiativă Locală Ocolna –

Inițiativa locală “APA NU ESTE LUX PENTRU OCOLNA”

Scop: Alimentarea cu apă potabilă a peste 300 de persoane de etnie romă din satul Ocolna și realizarea a 2 canale de colectare a apei

Parteneri: Grupul de Inițiativă Locală Ocolna, Administrația Publică Locală Amărăștii de Jos și Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”

Contribuție locală: 4000 RON; Perioada de desfășurare: august 2016 – februarie 2017

Grupul de Inițiativă Locală Piatra Olt

Inițiativa locală “CENTRUL COMUNITAR AMALA”

Scop: înființarea unui centru comunitar Amala în cadrul căruia se vor organiza activități sociale și educative pentru membrii comunității din localitatea Piatra Olt

Parteneri: Grupul de Inițiativă Locală Piatra Olt, Primăria Orașului Piatra Olt, Liceul Tehnologic Piatra Olt și Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”

Contribuție locală: 4000 RON

Perioada de desfășurare: Iunie 2016 – Februarie 2017

Grupul de Inițiativă Locală Filiași

Inițiativa locală “UN BUNIC – UN COPAC, UN COPIL – O FLOARE”

Scop: amenajarea unui teren multifuncțional, și a unui mic spațiu de joacă în curtea școlii din comunitatea de romi din orașul Filiași.

Parteneri: Grupul de Inițiativă Locală Filiași, Școala Gimnazială Filiași, Asociația „Frații Racoțeanu” și Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”

Contribuție locală: 9360 RON

Perioada: Iunie 2016 – Februarie 2017

Grupul de Inițiativă Locală Târgu Cărbunești

Inițiativa locală “TEREN DE FOTBAL-TENIS ȘI SPAȚIU DE SOCIALIZARE PENTRU TINERII DIN ZONA CFR, TÂRGU CĂRBUNEȘTI”

Scop: Amenajarea unui teren de fotbal tenis și a unui spațiu de socializare pentru tinerii din zona CFR, Târgu Cărbunești

Parteneri: Grupul de Inițiativă Locală Târgu Cărbunești, Administrația Publică Locală Târgu Cărbunești și Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”

Contribuție locală: 10120 RON

Perioada de desfășurare: Noiembrie 2016 – Martie 2017

1.2 Creșterea incluziunii sociale a romilor prin acțiuni de dezvoltare comunitară și advocacy

Fiecare comunitate este unică, are propriul profil social, propriile nevoi și propriile capacități și se schimbă odată cu profilul indivizilor ce o compun, motiv pentru care strategiile de dezvoltare sunt în directă legătură cu specificul fiecărei comunități, iar acțiunile sunt îndreptate către individ.

Prin proiectul **Creșterea incluziunii sociale a romilor prin acțiuni de dezvoltare comunitară și advocacy**, derulat la nivelul populației rome din județul Bacău, am vizat promovarea implicării civice active și reducerea discriminării etnice, prin promovarea diversității și a interculturalismului. Astfel, procesul de dezvoltare comunitară a fost utilizat ca instrument de incluziune socială, alături de derularea unei campanii naționale de promovare a diversității și a toleranței în relație cu minoritatea romă. Activitățile proiectului au vizat, pe de o parte, implicarea cetățenilor din comunități rome din județul Bacău în identificarea, prioritizarea și soluționarea nevoilor socio-economice ale minorității rome și, pe de altă parte, derularea unei campanii de susținere cu scopul de a introduce elemente din istoria romilor în cadrul cursurilor de istorie din Curricula Națională, pentru toate nivelele de studiu

Intervenția prin proiect s-a realizat la nivelul a trei comunități: Poiana Negustorului din comuna Blăgești, Mălosu din comuna Lipova și Barcana din comuna Răchitoasa. Activitatea a vizat creșterea calității educației, prin diverse mijloace, în funcție de necesitățile locale: 1) lucrări de infrastructură, cu scopul oferirii mijloacelor necesare pentru derularea unei educații de calitate; 2) intervenții la nivelul localnicilor, cu scopul de a-i responsabiliza și determina să devină cetățeni activi, care cunosc drepturile cetățenești și care se implică în rezolvarea problemelor locale; 3) intervenții la nivelul autorităților locale și județene, cu scopul de a crea un parteneriat de colaborare, în vederea dezvoltării comunităților vizate.

Acțiunea va continua și în anul 2017, urmărind, pe termen scurt, soluționarea problemelor identificate în anul 2016 împreună cu localnicii și cu autoritățile locale și, pe termen lung, capacitatea localnicilor pentru reprezentarea comunității și păstrarea dialogului cu autoritățile locale. Totodată, se va continua demersul de introducere a elementelor din istoria romilor în Curricula Națională.

1.3 Un Moș al tuturor

Campania Un Moș al tuturor a adus laolaltă sute de copii, femei și bărbați, tineri sau mai bătrâni, corporatiști, ongiști și hipsteri, mămici și tătici, directori, artiști, coafeze, profesori, ambasadori, șoferi, PR-iști și mulți oameni simpli, heterosexuali și LGBTQ, ortodocși, adventiști și musulmani, români, romi, unguri, chiar și africani.

Însă cel mai important este că „Un Moș al tuturor” a adus laolaltă oamenii din Poiana Negustorului. Prima serbare de Crăciun din sat a reușit să schimbe povestea nu doar a celor 200 de elevi, ci a întregii comunități, aducându-i ceea ce lipsea: certitudinea. Certitudinea că părinții, profesorii și copiii reușesc să se organizeze și să muncească împreună, că reușesc să cânte și să se bucure împreună, că reușesc să fie mândri și să spere.

Pentru ei toți, „Un Moș al tuturor” a fost al tuturor.

Acces la cunoaștere

1.1 Program de burse academice pentru cercetarea robiei romilor

La începutul anului 2016, au fost selectați 4 bursieri pentru derularea unor cercetări în domeniul robiei romilor. Susținătorii programului sunt: Ambasada Marii Britanii în România; Ambasada Suediei în România; Banca Mondială; Open Society Foundations – Roma Initiatives Office, HiFilm Production.

Parte dintre materialele scrise de ei sunt redactate mai jos¹:

I. Considerații privind Țigani din Iași de la jumătatea secolului al XVIII-lea până la 1850. Identificări topografice și date istorice - Brătescu Iuliana

“Cercetarea de față are drept scop investigarea parcursului Țiganilor din capitala Moldovei, Iași, operând cu un cadru temporal situat între a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și prima jumătate a secolului al XIX-lea. Obiectivele centrale ale studiului au în vedere o analiză de geografie istorică și simbolică a spațiului urban ieșean, cu scopul de a identifica așezarea teritorială a robilor Țigani în interiorul orașului și consecințele acestei dispunerii socio-spațiale. Suntem interesați să identificăm zonele ocupate de etnici (robi sau dezrobiți) existența unor insule de locuire etnică, a unui fenomen de reglementare a locuirii de către autorități sau impunerea unei marginalități socio-spațiale. În egală măsură vom investiga cutumele existente în epocă referitoare la stabilirea relațiilor de locuire dintre robii Țigani și populația majoritară. Perioada premodernității, pe care o vom analiza în textul de față, prin referirea la Țigani din Iași, nu a fost aleasă întâmplător. Începând cu a doua jumătate a secolului al XVIII-lea orașul Iași cunoaște o etapă nouă în procesul de evoluție urbană, ce se impune treptat, una dominată de spiritul dinamic al modernizării societății sub toate formele ei: social-politic, urban și edilitar etc. Noi grupuri etnice aglomerează centrele urbane din Moldova, atrase de o legislație urbană permisibilă, în comparație cu cea din ariile geografice din care proveneau. Dezvoltarea socio-economică, diversificarea activităților profesionale, schimbările din plan cultural, au dus astfel la dezvoltarea unui nou spirit, a unei noi atitudini, printre altele, și față de populațiile minoritare. Cunoaștem astăzi despre majoritatea acestor minorități etnice informații care să ne faciliteze înțelegerea procesului de evoluție istorică și urbanizare a

¹ Articolele în varianta finală vor fi disponibile pe site-ul Fundației Agenției Împreună la începutul lunii mai 2017.

oraşului Iaşi. Cu toate acestea, observăm faptul că dintre toate categoriile de minoritari aşezaţi de-a lungul timpului în Iaşi, *şiganii* au fost poate, cel mai puţin studiaţi, în pofida prezenţei constante a acestora în documentele interne ale centrului urban, direcţiile de cercetare ale istoriei oraşului Iaşi fiind prea puţin orientate pe analiza evoluţiei lor pe teritoriul oraşului”.

II. Imaginea robilor romi în descrierile călătorilor francezi şi englezi asupra Principatelor Române între anii 1780 şi 1840 - Chiriac Bogdan

„Însemnările călătorilor francezi şi englezi nu includ informaţii amănunţite asupra robilor mănăstireşti, însă în ceea ce priveşte robii boiereşti, părerea generală este că servitutea echivala cu un lung şir de corvezi istovitoare, ignoranţă, pedepse corporale umilitoare, şi, în multe cazuri, suferinţă sau chiar moarte. Adoptând elemente din retorica discursului aboliţionist din Europa occidentală, unii călători străini au echivalat robia din Principate cu un sistem imoral de exploatare care provoca inevitabil dezumanizarea robilor prin reducerea lor la condiţia de ‘vite de povară’. Eugene Bellanger a descris în termeni elocvenţi această idee: ‘Statul posedă în jur de 50 000 [de robi], ceilalţi sunt împărţiţi între mănăstiri şi boieri. Câţiva dintre aceştia din urma au până la 5-6 000, atât în casele lor, cât şi în castelele [sic!] lor. Îi împovărează cu muncile cele mai istovitoare şi ignobile, îi vând sau îi schimbă în anumite perioade ale anului ca pe o turmă de animale, care are preţ în funcţie de vârsta, forţă şi sex; şi atât de rele sunt tratamentele la care sunt supuşi frecvent, încât pentru a se sustrage acestora, aceşti nefericiţi se mutilează sau se sinucid’”.

III. Statutul juridic al robilor în Țările Române şi consecinţele sale asupra limbii romani şi asupra mentalului colectiv al romilor – Furtună Adrian

Obiectivele cercetării sunt: determinarea statutului juridic al robilor / sclavilor în comparaţie cu alte categorii sociale, determinarea statutului limbii romani în rândul robilor domneşti, boiereşti şi mănăstireşti şi determinarea reprezentării sociale a perioadei robiei de cinci secole în mentalul colectiv al romilor.

Criteriile folosite în vederea selecţiei comunităţilor de romi care provin din foste sălaşe de robi (domneşti, boiereşti şi mănăstireşti) au în vedere, pe de o parte, toponimiile (plecând de la asumţia că acestea ar putea avea rezonanţă în mentalul colectiv, atât cel al romilor, cât şi în cel al populaţiei majoritare. Exemple: Slobozia, Țigăneşti), atestarea localităţilor în diferite documente de arhivă, şi notorietatea unor comunităţi la nivelul scrierilor/discursului istoric despre romi şi robia acestora (Tismana, jud. Gorj; Boldeşti-Scăieni, jud. Prahova).

Localităţi selectate pentru desfăşurarea cercetării:

1. Comuna Sadova, județul Dolj – robi mănăstirești
2. Localitatea Tismana, județul Gorj – robi mănăstirești
3. Localitatea Țigănești, județul Galați – robi boierești
4. Dezrobiți, jud. Vâlcea – robi mănăstirești
5. Oraș Boldești –Scăieni, județ Prahova – robi boierești
6. Oraș Câmpulung, județul Argeș – robi mănăstirești, domnești
7. Localitatea Băbeni, județul Vâlcea (Zăvoiul Rudarilor) - robi domnești
8. Comuna Zorleni, jud. Vaslui – robi boierești, domnești
9. Slobozia, județul Ialomița – robi boierești

IV. The Critical Ones: Another Tale of Slavery - Lukacs Mihai

„As mothers, medicine women, women of faith and teachers in the urban Roma ghettos (mahalale) and isolated rural communities, Roma women had a crucial role in maintaining and updating the Roma ethos and world-view. Their participation in creating a distinct Roma culture as a compulsory form of survival, with its strict separate roles for men and women (as they were prescribed within the institution of slavery and its controlling mechanisms),

produced historically an independent Roma women-centered world-view. Through their lived experiences, in strong connection to their extended families and communities, Roma women constructed individually and collectively specific ideas of what it meant to be a Roma woman in different time periods. Through these experiences and involvement in the life of the community, Roma women could find collective expressions and own definitions of the self and of their community, definitions which had the capacity to resist the all-present Gadjé definitions of Roma womanhood, those negative images and definitions which had the role to assure the persistence of social exclusion, silencing and shaming. The recovery of this hidden culture of resistance produced and kept by Roma women was one crucial purpose of Roma feminism since the 1990s in individual or collaborative developments. In the Roma feminist literature, the mentioning of the Roma slavery is not accidental or just a historical footnote, but a critical element in defining the construction of Roma womanhood on non-Gadjé terms and connecting the major issues of Roma feminism: the intersectional perspective, early marriage and the representations/projections of Roma women. The contemporary discourses on Roma women through their various approaches lead to the source of their genealogy: Roma slavery and the silence about it”.

1.2 Anti-Gypsyism

Discurs anti- Gypsyist (8 aprilie 2016)

În ultimii 5 ani, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună” organizează alături de parteneri din mediul diplomatic, corporate și ONG-istic „Săptămâna Romilor Invizibili”. Aceasta constituie o serie de evenimente culturale, organizate în contextul celebrării Zilei (Inter)Naționale a Romilor, vizând promovarea diversității. În noaptea de 8 aprilie 2016, un grup de tineri au vandalizat prin scrierea unor mesaje instigatoare la ură cortul de cultură al romilor (conform Mediafax), spațiu amenajat de Centrul Național de Cultură a Romilor Romano Kher în Piața Universității cu scopul de a desfășura parte din evenimentele de celebrare. Scrise în culorile steagului rom, ca o batjocură în plus, mesajele tinerilor au îndurerat romi și neromi deopotrivă. „Moarte țiganilor” a fost mesajul citit la o distanță de câteva ore atât de politicienii veniți să șteargă ei înșiși rușinea, cât și de oameni ai ONG-urilor care, de altfel, se luptă zi de zi cu astfel de mesaje.

Ca răspuns la acest act de vandalizare, Fundația Agenția Împreună a analizat discursul instigator la ură la adresa romilor, introducând o privire de ansamblu asupra opiniei negative coagulate a neromilor referitoare la minoritățile din țara noastră. Analiza insistă asupra anti-Gypsyismului, asupra discriminărilor asumate și neasumate din partea (1) politicienilor, (2) intelectualilor și (3) utilizatorilor din mediul online.

În urma analizei comentariilor au fost identificate șapte tipare de anti-Gypsyism: atribuirea diverselor caracteristici negative, menționarea geneticii sau a culturii rome ca factor negativ determinant al caracterului etnicului rom, catalogarea etniei rome ca problemă pentru

România, afirmarea unei deprivări relative, asumarea atitudinii rasiste, condamnarea inițiativelor de integrare, amenințarea directă și indirectă a etnicilor romi.

În ultimii ani, instituțiile Uniunii Europene au recunoscut existența anti-Gypsyismului și au militat pentru eliminarea acestuia. Cu toate acestea, la nivel european, zi de zi “romii se confruntă cu discriminarea, umilirea și ura. Acesta nu este doar un afront la valorile noastre, dar este interzis de legile noastre, inclusiv prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Cu toate acestea în multe comunități, anti-Gypsyismului a devenit o normalitate. Problema este formată din declarații iresponsabile din partea actorilor publici și crunte stereotipuri în media. Fără nicio greșală – acesta este rasism – și de multe ori, acesta rămâne neatins. Astfel, trebuie să folosim fiecare mijloc pe care îl avem pentru a ataca intoleranța (...). Chiar dacă legile sunt necesare, ele nu pot elimina prejudecăți bine înrădăcinate. Trebuie să ne îndreptăm spre o schimbare de cultură – schimbare de atitudini și încurajarea toleranței de jos în sus” (Thorbjørn Jagland, Secretar General al Consiliului Europei, Oglinzi. Manual asupra combaterii anti-Gypsyismului prin educarea drepturilor omului, 2015).

Este important să conștientizăm și să ne asumăm că anti-Gypsyismul este larg răspândit în România și că acesta afectează bunăstarea și la relațiile interetnice la nivelul întregii societăți românești. Pentru ca în viitor să putem trăi într-o societate dreaptă și multiculturală, trebuie să acționăm la toate nivelurile. Toate acestea pot fi realizate doar prin intermediul unor politici publice al căror scop să fie obținerea echității în societatea românească, respectiv diminuarea inegalităților dintre romi și neromi.

1.3 Studiu exploratoriu cu privire la evoluția percepțiilor referitoare la minoritatea romă, pe intervalul de timp 1766 – 2016, în România

În cadrul proiectului “În căutarea demnității. Combaterea rasismului prin cercetare, educație și dezvoltare comunitară” a fost realizată cercetarea privind evoluția atitudinilor și comportamentelor discriminatorii și îndreptate împotriva romilor. Cercetarea își propune să contribuie la creșterea gradului de cunoaștere a evoluției percepțiilor (raportărilor/ poziționărilor) cu privire la minoritatea romă în România, pe intervalul de timp cuprins între 1766 și 2016.

„Există trei categorii de rezultate pe care studiul de față le avansează: i) rezultate obținute prin estimarea impactului instituțiilor politico-juridice asupra etniei rome din perspectiva a trei criterii (i.e. dreptul la viață, dreptul la libertate și dreptul la autonomie personală); ii) rezultate

obținute din analiza discursului dicționarilor cu privire la cuvinte cheie precum ”țigan”, ”țigănie”, ”țigancă”, ”a se țigăni”, ”rom”; iii) rezultate obținute prin analiza de conținut aplicată la nivelul presei scrise (i.e. calitatea imaginii romilor reflectată în ziare).

Din perspectiva instituțiilor politico-juridice, dreptul la viață și dreptul la libertate încep să se instituționalizeze începând cu perioada Principatelor Unite și a vechiului Regat. Asigurarea dreptului la autonomie personală (dezvoltare socială) pare a întâmpina cele mai serioase dificultăți. Conform evaluărilor prezentate în cadrul acestui raport, asigurarea acestui drept reprezintă, chiar și în perioada actuală (i.e. o perioadă a drumului către poliarhii), o problemă esențială a populației rome.

Discursul dicționarilor, din 1892 până în 2009, este înalt negativ la adresa populației romilor. Invariabil, tendința a fost aceea de a încălca de semnificații negative cuvinte precum ”țigan”, ”țigănie”, ”țigănesc”, ”a se țigăni”. Imaginea romilor, așa cum reiese din dicționare, este construită pe stereotipuri și prejudecăți cu valențe negative. Dicționarele editate în perioada post-decembristă nu fac excepție, perpetuând și circulând, la nivelul publicului cititor, un model cultural specific de înțelegere și raportare la „țigani”: un model conform căruia „țigani” fac parte mai degrabă din categoria personajelor negative ale societății românești.

Informația de presă cu privire la romi, pe intervalul 1896 – 2015, este convergentă cu liniile de discurs identificate în dicționarele explicative. Aproape 80% din informația relevantă identificată în ziarele analizate este de natură negativă, făcând referire, în cea mai mare parte, la comportamente sociale ale romilor. Această situație poate trăda intenția jurnaliștilor sau practica convențională de a filtra doar situațiile negative în care sunt implicați romii. Interesant este că, în perioada 1945 – 1989 (i.e. perioadă care corespunde într-un grad foarte înalt cu perioada comunistă), „țigani” nu există ca personaj nici în articolele publicate de Scânteia, nici în cele publicate de Urzica.

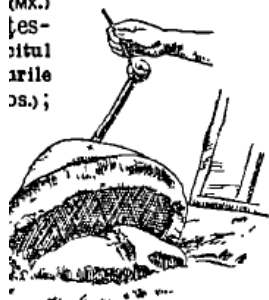
Construind pe rezultatele obținute în urma analizei, una dintre concluziile care pot fi avansate ar fi că cele mai multe dintre obiectele culturale (dicționare și materiale de presă), produse și circulate în ultima sută de ani, au o puternică încărcătură negativă prin referire la romi. Acest lucru, în mod cert, contribuie la explicarea emergenței / existenței curenților de gândire anti-țigănească și practicilor discriminatorii din cele mai diverse domenii ale vieții sociale. Potrivit rezultatelor prezentate în cadrul raportului, intensitatea încărcăturii negative de la nivelul acestor obiecte culturale, paradoxal, nu s-a diminuat în perioada post-decembristă. Atât presa scrisă, cât și dicționarele editate au continuat să mențină practica unui discurs negativ la

adresa populației române. Această stare este consecventă cu dificultatea aranjamentelor instituționale post-decembriste de a asigura romilor respectarea dreptului la autonomie personală.

Cercetarea a fost realizată de o echipă de cercetare coordonată de Marian Preda (MP) și formată din Marian-Gabriel Hâncean (MGH), Bogdan Bucur (BB), Bianca Mihăilă (MB) și Stoica Adelina (SA)”.

de a afla țesătura complo-
um sînt dispuse dife-
literare: țesătura subiec-
noimă (olvr.) [ț e s e].
l. țesut) vb. tr. ① A
stind firele la războiu:
ță, fără spată, Fără leac de
ă (K-BRS.); unli țes la pinză
A urzi, a unelti: ~ in-

-te) sm. ① ț = TEA-
i lui Nichifor cu aur și dede
(MX.)
țes-
titul
urile
ds.);

esturi.

broască... și încep să
în fel de cuptoraș, în
au de tuciu, în care se
il, etc.: se înfierbîntă
u aluatul, se așază pe
tec (5126): încălzise

ȚIGAIE — ȚIGĂU.

ȚIGAN sm. Individ din neamul Țiganilor
(P. IST.) pe care Românul îl ironizează în tot
chipul și-i încarcă cu toată păcatele pe care și le
poate imagina omul: e obraznic (obraznic ca ~ul),
lăudăros și fudul (tot ~ul își laudă cloacanul CIO-
CAN² ①), hoț (~ul, pină nu fură, nu se ține om), min-
cinos (minte ca ~ul), necredincios (și-a pierdut cre-
dința ca ~ul biserica, aluzie la biserica de caș, pe care
și-ar fi clădit-o Țiganii CREDINȚA ①), lipsit de
cinste (bani au și ~ii, dar n'au cinste BAN¹ ①), prost
și neîndemînat (s'a înneecat ca ~ul la mal IN-
NECA 2 ①), nu știe să prețuească ce e bun (ce știe ~ul
ce e șofranul ȘOFRAN ①), cerșește, se milogeste,
se tocmește din cale afară, etc. etc.; și CIRLAN 1
①, MOARTE ②, NOROC ②, SPINZURA 1 ①; ca fizic, e
„negru ca fundul ceaunului”, de unde și poreclele
de „cioară”, „coțofană”, ce i se dau mai adesea,
pe lângă altele numeroase care fac aluzie la pre-
supusa lui origine (FARAON ①, IGHIPTEAN), la
numele ce adoptă de preferință (STANCA ①, DAN-
CIU), la cite o pățanie ce i se atribue, etc. etc.;
după felul lor de viață, se deosebesc Țiganii
„netoți” (NETOT ①), „de laie” sau „lăieși” (LAIE
①, LAIAS), „de șatră” (ȘATRĂ ①) și „de
vatră” (VATRĂ ①); după ocupațiune, Țiganii
sînt fierari, lăcătuși, spoitori, cărămidari, salahori,
lăutari, ursari, etc.; numeroase sînt superstițiile
privitoare la Țigan: cînd te întîlnești cu un ~, îți
merge bine (GOR.); să nu dai de pomană ouă la ~, că-ți fură
cioara puii (GOR.); ~ să nu botezi, că pe ceea lume te trage
la isd (GOR.), etc. [vsl. c i g a n i n ũ].

○ **ȚIGANĂ** (pl.-ane) sf. = ȚIGANCĂ: rușine să-ți fie,
acroată și ~ă! (NICH.).

Dicționarul enciclopedic ilustrat “Cartea românească”.

(1931, cod DEI_1931), pagina 1355, definiția cuvîntului țigan

Ce am făcut pentru îndeplinirea misiunii Fundației Agenția Împreună?

1.1 Nediscriminare, egalitate, echitate

Istoria pe care romii au trăit-o în spațiul românesc de la 1385 (prima atestare documentară a robiei romilor) până la perioada post-comunistă reprezintă un răspuns la întrebarea: Care sunt cauzele care determină inegalități atât de mari între romi și majoritari și care sunt cauzele discursurilor puternic anti-Gypsyiste? Și mai ales, de ce nu s-au redus inegalitățile? Timp de peste 500 de ani, considerați sub-oameni, vânduți în târguri, victime ale abuzurilor fizice, sexuale, emoționale etc. cele mai groaznice, sortiți să fie ”născuți robi”, romii nu au reușit, încă, să fie considerați, de foarte mulți neromi, „cetățeni” reali. Robia a creat un tip de mentalitate superioară, similară celei prezentate de Becker în teoriile etichetării sociale, care nu fac decât să consfințească, în mentalul majoritar, inferioritatea celor care se nasc romi. Mai mult decât atât, interiorizarea stigmei i-a făcut pe mulți dintre romi să fugă de propria identitate etnică, mai ales atunci când, prin felul de a fi, nu se încadrau în etichetele date de majoritate.

Cea mai mare parte a romilor încă nu pot ieși din cercul excluziunii, iar politicile publice din ultimii ani nu i-au ajutat pentru a face acest lucru. Conform studiului ”Romii din România. De la țap ispășitor la motor de dezvoltare” (2013), doar 17.1% dintre romi sunt absolvenți de liceu și studii superioare comparativ cu 60% dintre neromi, doar 67.69% dintre romi au venituri regulate comparativ cu 96.2% dintre români, doar 3.4% dintre romi au acces la apă curentă comparativ cu 17.3% dintre neromi. Excluziunea este întărită de perpetuarea prejudecăților și a stereotipurilor, pe care le învățăm încă din primii 7 ani de viață, pe care ni le dezvoltă școala și media și pe care ajungem să le interiorizăm la maturitate.

Ce rămâne de făcut pentru a diminua inegalitățile dintre romi și neromi? Este nevoie să construim politici publice care să meargă dincolo de egalitate și să ajungă la echitate (socială), respectiv distribuirea bunăstării și a oportunităților între toți membrii societății, astfel încât distribuția să aducă avantaje întregii societăți. Doar acest tip de abordare poate conduce la o diminuare a inegalităților, altfel, în contextul politicilor actuale, rămânem la același cerc vicios al excluziunii.

1.2 Colaborare cu autorități locale

Colaborarea cu autoritățile publice locale este necesară pentru a asigura sustenabilitatea demersurilor inițiate de Fundația Agenția Împreună. Astfel, în inițiativele comunitare desfășurate la nivel local, parte din primării și instituții școlare au contribuit cu resurse financiare la implementarea activităților: Administrația Publică Locală Baia de Fier, Administrația Publică Locală Amărăștii de Jos, Administrația Publică Locală Piatra Olt, Administrația Publică Locală Târgu Cărbunești, Școala Gimnazială Filiași, Liceul Tehnologic „Constantin Filipescu” Caracal.

1.3 Promovarea modelelor de succes în educație

Munca Fundației în domeniul educației a reprezentat o abordare inovativă ce a combinat acțiuni focusate pe creșterea stimei de sine a romilor pe de o parte, iar pe de altă parte cu acțiuni ce au încurajat atât dezvoltarea unui mediu școlar prietenos, cât și dezvoltarea comunităților ca spații ce promovează diversitatea și incluziunea socială.

Unul dintre cele mai importante obiective ale Fundației a fost acela de a contribui activ la creșterea nivelului de aspirații pe care copii romi le au cu privire la rezultate lor educaționale. Ne-am dorit să îi împuternicim prin creșterea stimei de sine și să le oferim modele de succes, persoane de etnie romă care au reușit în viață datorită educației.

Ne-am dorit de asemenea să combatem discriminarea în sistemul de educație și să deconstruim stereotipuri despre populația de romi în general. De aceea am încercat să promovăm o imagine pozitivă a romilor prin portretizarea și diseminarea poveștilor romilor model, numiți „Romi Invizibili” pentru că nu corespund stereotipurilor negative atribuite de către populația majoritară.

1.4 Acțiuni de advocacy

În anul 2016, Fundația Agenția Împreună a pus în practică o campanie majoră de advocacy pentru a introduce în programa națională de Istorie elemente din istoria romilor. Robia a fost o realitate a actualului spațiu românesc timp de peste 500 de ani. Pentru mai bine de jumătate de mileniu, termenul de „țigan” (romii au fost principalele victime ale robiei) a desemnat condiția persoanelor care lucrau neremunerat pentru alții (proprietari) și care nu beneficiau de drepturi pentru ei. Zeci de generații de romi au fost vândute, batjocorite și considerate doar niște unelte vorbitoare, statutul lor de „oameni” fiind, deseori, pus la îndoială. Suntem de părere că a venit timpul în care studierea realităților robiei înseamnă nu doar un act de

cunoaștere a istoriei, extrem de necesară creării unui sentiment de valorizare etnică și „stimă de sine”, ci mai ales o modalitate eficientă prin care putem găsi cele mai bune căi pentru a promova o incluziune socio-economică reală a romilor din România.

De asemenea, Fundația noastră a demarat o acțiune de advocacy pentru modificarea *Metodologiei și criteriilor privind acordarea gradației de merit personalului didactic din învățământul preuniversitar de stat*, sesiunea 2016 (anexă la Ordinul de Ministru nr. 5557 din data 27.10.2015) prin introducerea unui criteriu care vizează activitatea profesorilor din comunități dezavantajate care promovează educația de calitate și incluzivă. Toate criteriile gradației de merit conform respectivului ordin aveau în vedere elemente care nu recunosc eforturile profesorilor care reușesc să motiveze copilul să-și depășească limitele în cele mai dezavantajate comunități. Astfel, profesorii care beneficiază de gradația de merit sunt, în principal, cei care predau deja într-o instituție educațională în care învață copii care participă la olimpiade și concursuri școlare și în care există resurse educaționale peste medie.

Într-o școală dintr-o comunitate dezavantajată, cu resurse educaționale și infrastructură limitată, o reușită este reprezentată de scăderea ratei abandonului școlar și creșterea performanțelor școlare cu un punct, nu numărul de concursuri și olimpiade la care elevii participă. Prin activitatea lor zilnică, acești profesori contribuie la ruperea cercului excluziunii și susțin dezvoltarea socială a comunităților dezavantajate prin promovarea dezvoltării profesionale academice și incluziunii pentru copiii care în acest moment sunt doar niște statistici de multe ori invizibile (analfabeți funcționali, participare școlară, repetenție etc.).

Ca urmare a acestor demersuri, în *Metodologia și criteriile privind acordarea gradației de merit personalului didactic din învățământul preuniversitar de stat în sesiunea 2017* au fost incluse următoarele criterii: rezultate deosebite obținute în pregătirea preșcolarilor și a elevilor din medii dezavantajate, cu cerințe educaționale speciale și cu alte dificultăți de învățare (1. Criteriul activităților complexe cu valoare instructiv – educativă); inițierea și organizarea unor activități extrașcolare relevante din perspectiva prevenirii și combaterii abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii (3. Criteriul privind activitățile extracurriculare și implicare în proiecte); promovarea educației de calitate, inclusiv pentru elevii aparținând grupurilor din medii dezavantajate și supuse excluziunii (4. Criteriul privind contribuția la dezvoltarea instituțională).²

Tot în anul 2016, am contribuit la elaborarea Ordinului Cadru privind interzicerea segregării școlare în unitățile de învățământ preuniversitar, astfel Ministerul Educației își propune ca

² http://www.isj.ph.edu.ro/files/uploads/OMENCS-6.161_2016-ref.-Metolodogie-gradatie-merit.pdf

politică educațională asigurarea echității în educație în ceea ce privește accesul egal la toate formele de învățământ, dar și în ceea ce privește calitatea educației pentru toți copiii, fără nicio discriminare generată de origine etnică sau de limbă maternă, dizabilitate și/ sau cerințe educaționale speciale, statutul socio-economic al familiilor, mediul de rezidență sau performanțele școlare³

1.5 Dialog intercultural

În prezent, discursul despre romi (fie că este cel vehiculat în presa națională și internațională, fie că este cel utilizat în alte contexte) are o vizibilă componentă stereotipică manifestată prin asocierea acestei categorii etnice cu infracționalitatea, violența, stilul de viață precar etc. Pe de o parte, această situație este parte integrantă a unui proces mai amplu care contribuie la conturarea unei imagini negative a României pe plan extern. Pe de altă parte, aceeași situație contribuie la crearea unui ansamblu de așteptări în raport cu persoanele de etnie romă, amplificând atitudinile de intoleranță și făcând dificile acțiunile de incluziune socială.

Drept urmare, unul dintre dezideratele activităților desfășurate de Fundația Agenția Împreună este acela de a contribui la dezvoltarea relațiilor interculturale, în special între romi și neromi. Credem că o mai bună cunoaștere și înțelegere a aproapelui conduce la diminuarea stereotipurilor și a prejudecăților și, implicit, la crearea unui dialog între minoritate și majoritate.

³ https://www.edu.ro/sites/default/files/Ordin-cadru%206.134_2016%20interzicere%20segregare.pdf

Ce a făcut Agenția Împreună pentru România?

1.1 Ieșire din ignoranță

Este important să conștientizăm și să ne asumăm că anti-Gypsyismul este larg răspândit în România și că acesta afectează bunăstarea și relațiile interetnice la nivelul întregii societăți românești. Pentru ca în viitor să putem trăi într-o societate în care fiecare cetățean este recunoscut și respectat, trebuie să acționăm la toate nivelurile: la nivel educațional (grădiniță, școală generală, liceu, mediu universitar), la nivelul mass-media (promovarea de spoturi anti-discriminare, introducerea unor sisteme de filtrare a comentariilor anti-țigănești, promovarea unei atitudini nediscriminatorii în realizarea știrilor), la nivelul administrației publice (realizare de campanii anti-discriminare cu reprezentanți ai instituțiilor publice), la nivelul societății civile (capacitarea ONG-urilor pentru o mai bună reprezentare a intereselor grupurilor vulnerabile și minoritare), la nivel politic (prin asumarea necesității luptei pentru combaterea discriminării și a anti-Gypsyismului). Trebuie să investim în construirea unor instituții puternice care să combată anti-Gypsyismul, o astfel de instituție ar putea fi Institutul Național al Romilor care sperăm că va exista în curând și în România.

Toate acestea pot fi realizate doar prin intermediul unor politici publice al căror scop să fie obținerea echității în societatea românească, respectiv diminuarea inegalităților dintre romi și neromi.

Anul acesta, parcă mai mult ca niciodată, am sprijinit ieșirea din ignoranță prin cursuri de istorie în cadrul cărora am format profesori de istorie despre Robia Romilor în Țările Române și Holocaust, am realizat cercetări și analize privind discriminarea și anti-Gypsyismul în mod specific pe care le-am promovat în rândul majorității.

1.2 Dezvoltare spirit civic

Trebuie să învățăm că schimbările se produc doar prin implicarea activă a părților, nu mai putem aștepta la nesfârșit ca alții să decidă și acționeze în locul nostru. Fundația Agenția Împreună a dezvoltat programe de capacitate a tinerilor (romi și neromi) și a femeilor pentru a deveni agenți ai schimbării în comunitățile lor și pentru a se implica în rezolvarea problemelor existente la nivel local. Aceștia au devenit la rândul lor modele pentru ceilalți membrii ai comunității prin perseverență și motivație de a se implica.

Grupurile de inițiativă locale (formate predominant din romi) au rezolvat probleme ale întregii comunități - au montat cișmele stradale într-o comunitate care nu avea acces la apă potabilă în România anulului 2016, au cumpărat pubele de gunoi pentru a sprijini igienizarea și ecologizarea comunității, au renovat săli de clasă în cadrul unui liceu, au realizat spații de socializare și de joacă pentru tineri și copii. Toate acestea au fost făcute de către oameni care au înțeles că schimbarea începe cu fiecare dintre noi și că lucruri mari se pot întâmpla atunci când oamenii se coalizează, chiar și fără resurse financiare

Premiul Organizația Non-Guvernamentală a anului 2016 - European Roma Spirit Award

În anul recent încheiat, Agenția Împreună a operat în jurul conceptului fundamental de ÎMPREUNĂ pentru a contribui laolaltă fiecare individ la buna înțelegere, conviețuire, acceptare și integrare.

În cadrul primei ediții a European Roma Spirit Award - ERS 2016, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară "Împreună" a fost desemnată *Organizația Non-Guvernamentală a anului* pentru dezvoltarea proiectului „Ce vrei să te faci când vei fi mare?” menit să îmbunătățească perspectivele educaționale ale copiilor și tinerilor romi.

Recunoscut de Comisarul pentru Drepturile Omului din cadrul Consiliului Europei, Premiul ERS a fost inițiat de Asociația pentru Cultură, Educație și Comunicare (Association for Culture, Education and Communication - ACEC), Ministerul de Afaceri Externe și Europene al Republicii Slovacia și de către Biroul Plenipotențiar al Guvernului Slovac pentru Comunități Roma ca o platformă de recunoaștere a contribuțiilor pozitive ce au ca scop incluziunea socială a romilor.

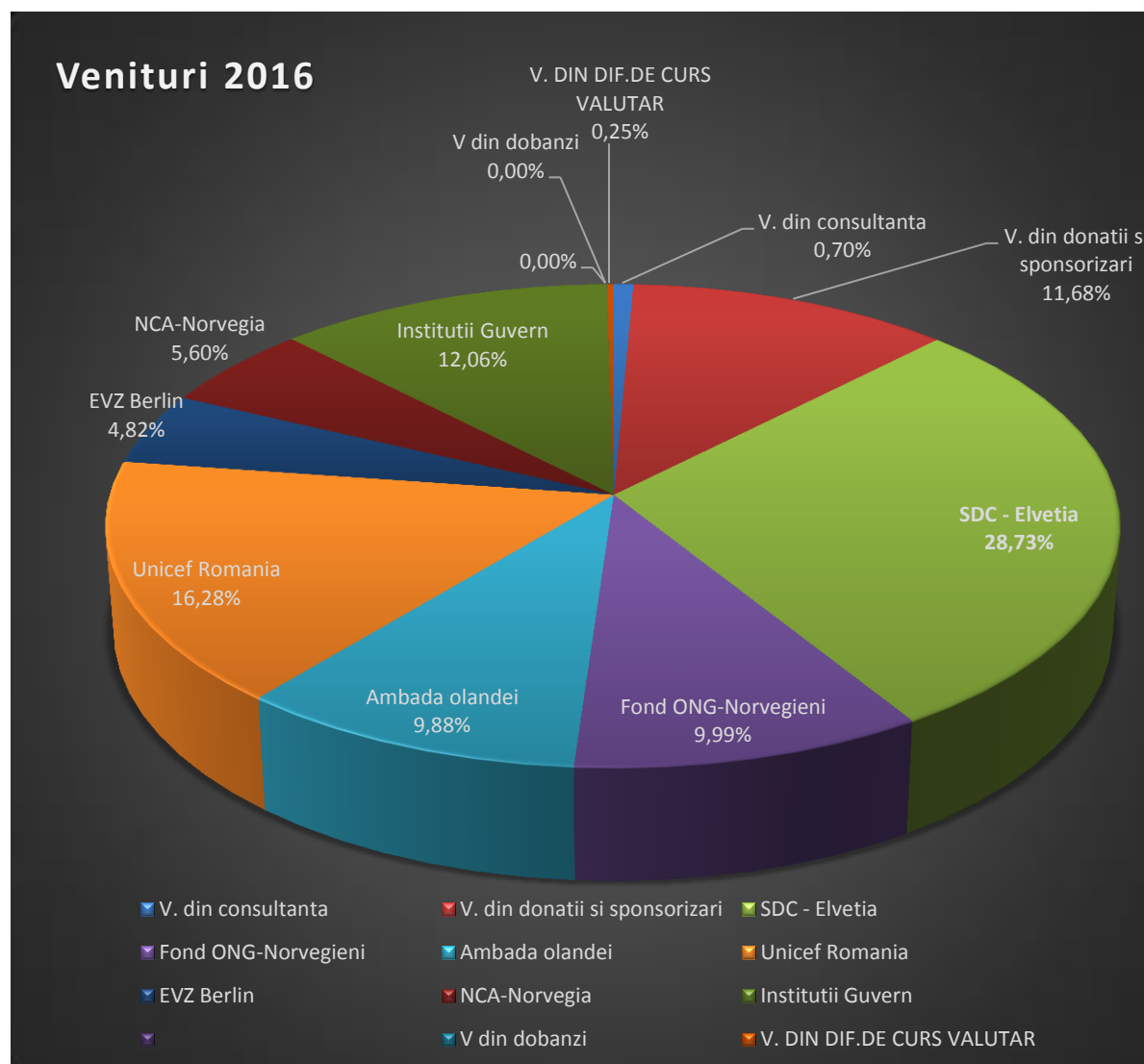
„Premiul obținut de «Ce vrei să te faci când vei fi mare?» reprezintă o confirmare a importanței pe care o au visurile și aspirațiile pentru orice copil și, în special, pentru cei din medii defavorizate. Puterea exemplului și poveștile de succes ale romilor invizibili îi încurajează pe copii să lupte pentru a-și îndeplini visurile. Toți copiii pot să devină ceea ce își doresc dacă luptă cu propriile limite și sunt sprijiniți de colegi, părinți și profesori în parcursul lor educațional”, Luminița Costache, Specialist Educație, UNICEF în România.

Date financiare 2016

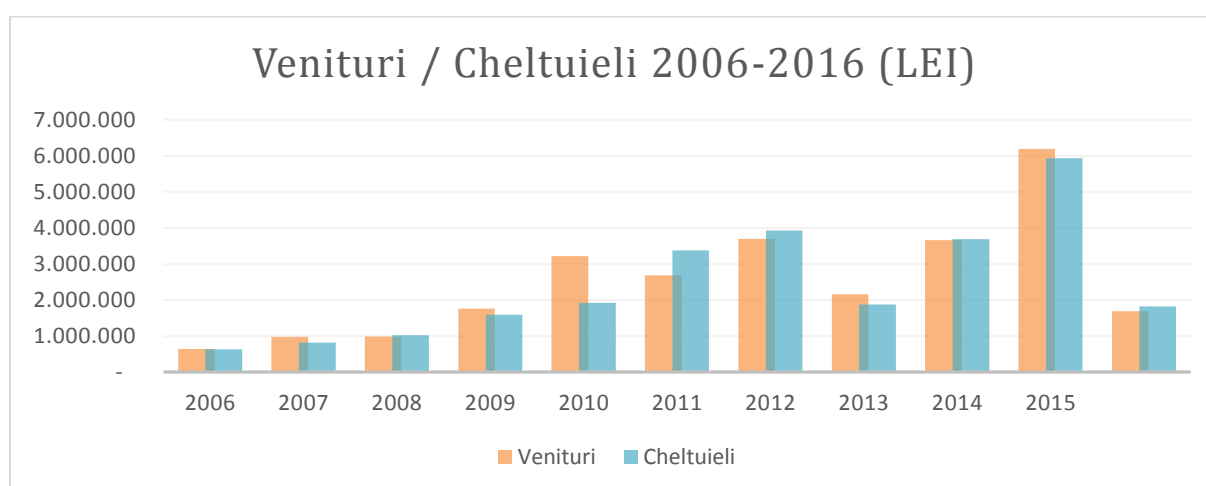
Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună” intră sub incidența Ordinului Ministrului Economiei și Finanțelor nr. 1969 /2007 privind aprobarea reglementărilor contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial.

În ciuda dependenței de fondurile europene din anii precedenți, de peste 90%, în anul 2016 Agenția Împreună și-a continuat activitatea, deși nu au fost atrase fondurile europene. S-au căutat noi surse de finanțare și astfel au fost atrași noi finanțatori (EVZ Berlin, NCA-Norvegia). Veniturile înregistrate în anul 2016 au fost în suma de 1.690.594 lei, reprezentând 27% și din veniturile înregistrate în anul 2015.

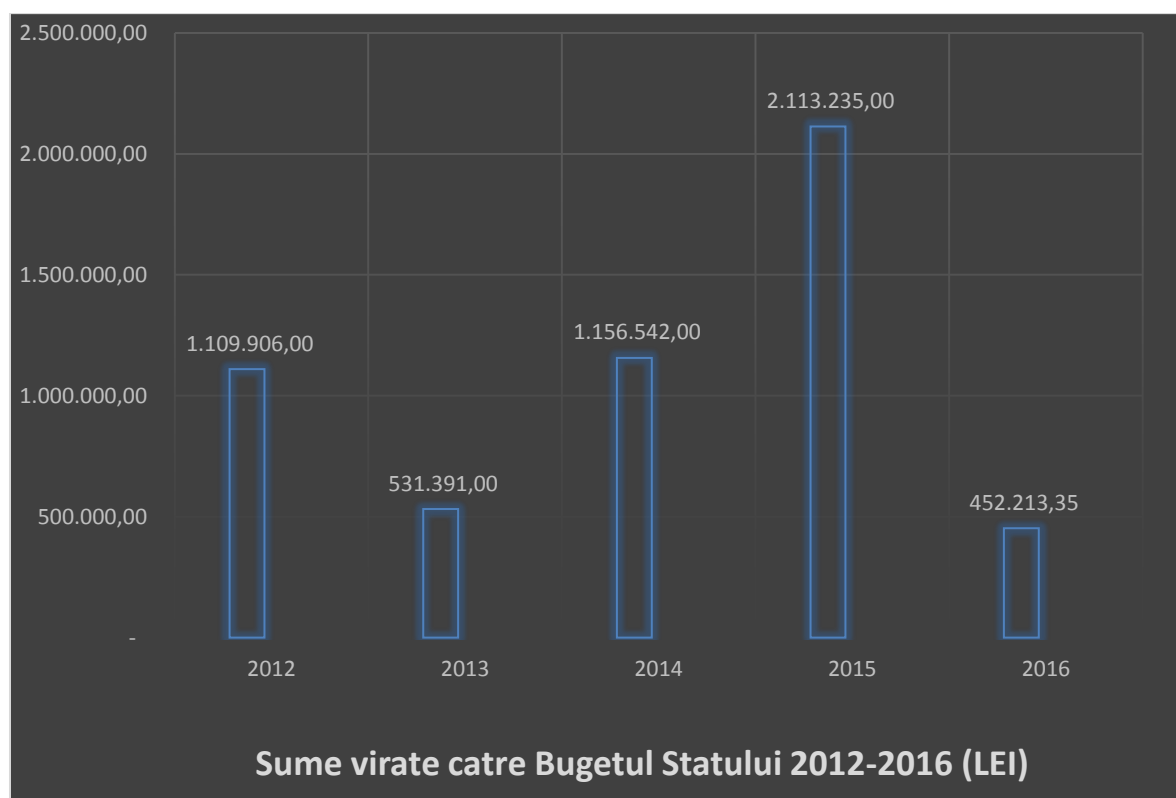
TIP VENIT	SUMA / Lei	%
V. din consultanță	11.830	0,6998
V. din donații și sponsorizări	197.498	11,6822
SDC - Elvetia	485.751	28,7326
Fond ONG-Norvegieni	168.846	9,9874
Ambada olandei	166.993	9,8778
Unicef Romania	275.311	16,2849
EVZ Berlin	81.480	4,8196
NCA-Norvegia	94.740	5,6039
Institutiile Guvern	203.854	12,0581
V din dobânzi	76	0,0045
V. din dif.de curs valutar	4.215	0,2493
TOTAL	1.690.594	100.0000

Evoluția bugetului în perioada 2006-2016

AN	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Venituri	647,747	983,271	988,918	1,762,998	3,220,780	2,681,430	3,700,181	2,165,175	3,662,250	6,000,000
Cheltuieli	634,522	819,967	1,022,368	1,596,888	1,917,883	3,380,194	3,931,041	1,881,802	3,690,380	5,000,000

SUME PLATITE CĂTRE BUGETUL STATULUI

	2012	2013	2014	2015	2016
Viramente	1,109,906.00	531,391.00	1,156,542.00	2,113,235.00	452,213.35

Cuvânt de încheiere

Atât rezultatele din anul 2016, cât și cele din ultimii 5 ani, reflectă munca continuă a peste 20 de angajați și voluntari. Mulțumim tuturor pentru timpul, energia și toate resursele investite. Am reușit împreună să contribuim la dezvoltarea a sute de comunități și localități, la formarea de noi locuri de muncă, la instruirea a sute de persoane. Am contribuit la bugetul statului, sub forma de impozite, cu 5,353,217.35 lei (aproximativ 1.2 milioane de euro), conștienți fiind că aceștia vor ajuta la plata ajutoarelor sociale, la asigurarea asistenței medicale sau a programelor de dezvoltare din zonele dezavantajate. Cu toții, am reușit să ducem la îndeplinire misiunea Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”.

Ne revedem cu spor de muncă și la anul,

ECHIPA

Gelu Duminică – doctor în Sociologie, profesor Asociat al Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București, membru al Fundației Agenția Împreună de 17 ani și director al acesteia din anul 2001.

Iuliana Pena –absolventă de Contabilitate, Control și Expertiză, precum și Asistență Socială. Membră a Fundației Agenția Împreună de 17 ani și coordonatoare financiar-administrativ din anul 2001.

Irinel Ștefan – absolvent de Asistență Socială și coordonator din anul 2002.

Andrei Constantin – absolvent de Asistență Socială și coordonator din anul 2002.

Cătălina Olteanu – absolventă de limbi și literaturi străine și coordonatoare din anul 2009.

Delia Stan – absolventă de științe politice și coordonatoare din anul 2010.

Alexandra Hosszu – absolventă de științe politice coordonatoare din anul 2014.

Ileana-Cinziana Surdu – doctorandă și absolventă de cercetare avansată în sociologie. Asistentă proiect din anul 2014.

Fănel Petrescu - absolvent de științe politice și asistent proiect din anul 2012.

Ana Duminică – absolventă de sociologie și asistentă proiect din anul 2013.

Bogdan Olteanu – student la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială și asistent proiect din anul 2013.

Website : www.agentiaimpreuna.ro

 @AgentiaImpreuna